

VINDIN AB OY

MOLPE-PETALAX VINDKRAFTSPARK

Flygekorr- och naturtypsutredning
Separat rapport

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	1
2	UTREDNINGSOMRÅDETS LÄGE	1
3	MATERIAL OCH METODER	2
3.1	Utgångsmaterial	2
3.2	Terrängarbeten	2
3.2.1	Flygekorrsutredning	2
3.2.2	Naturtypsutredning	2
3.3	Osäkerhetsfaktorer i anslutning till de använda metoderna	2
4	ALLMÄN BESKRIVNING AV NATURFÖRHÅLLANDENA I OMRÅDET	3
4.1	Berggrund, jordmån och topografi	3
4.2	Yt- och grundvatten	3
4.3	Naturaområden, naturskyddsområden och områden som ingår i skyddsprogram	3
5	VEGETATION OCH NATURTYPER	6
5.1	Allmän beskrivning av naturtyperna i området för vindkraftsparken	6
5.2	Värdefulla naturobjekt	6
5.3	Vegetation som är hotad och viktig på regional nivå	10
6	FLYGEKORRE	12
6.1	Flygekorrens biologi	12
6.2	Inventeringens resultat	12
8	SAMMANFATTNING AV NATURVÄRDEN I OMRÅDET FÖR VINDKRAFTSPARKEN	14
8.1	Vegetation och naturtyper	14
8.2	Flygekorre	14
	KÄLLOR	16

BILAGOR

Bilaga 1. Värdefulla naturobjekt

Geodatamaterial:

Bakgrundskartor © Lantmäteriverket 12/2013

Avgränsningar av skyddsområden © OIVA Miljö- och geodatatjänsten för sakkunniga 9/2012

Fotografier © FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy (Marja Nuottajärvi, Janne Partanen)

Pärm bild: Yta av torraka på moskogsö på Dermossens myr

1 INLEDNING

Detta arbete är en separat rapport för en naturutredning som gjorts för MKB-förfarandet för Molpe-Petalax vindkraftspark och delgeneralplaneringen av vindkraftsprojektet. I arbetet beskrivs nuläget för vindkraftsparkens naturförhållanden när det gäller naturtyper, vegetation och förekomst av flygekorre. Vindkraftsparkens konsekvenser för naturvärdena i området bedöms separat i projektets i MKB-beskrivning.

Avsikten med den naturtypsutredning som gjorts i området är att lokalisera värdefulla naturtyper som endera fastställts genom lagstiftningen eller objekt som på annat sätt är representativa med tanke på naturens mångfald. Dessutom har syftet med utredningarna varit att trygga eventuella förekomstråden för nationellt och regionalt hotade arter och arter som är särskilt värdefulla enligt naturvårdslagen (47 § och 49 §) samt förekomster av växt- och djurarter i EU:s habitatdirektiv. Naturobjekt som tolkats som värdefulla har presenterats på kartor och beskrivits i denna rapport.

Flygekorre (*Pteromys volans*) är en strikt skyddad art enligt bilaga IV(a) till habitatdirektivet. Målet med arbetet är att utreda flygekorrens föröknings- och rastplatser, spillnings, bo- och hålträd samt passager och förbindelser till andra områden. I samband med terrängarbetena för flygekorrsutredningen observerades även naturtyper och potentiella värdefulla naturobjekt prognosticerades.

Flygekorrsutredningen har gjorts av FM biolog Janne Partanen och naturtypsutredningen av FM biolog Maria Nuottajärvi från FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy.

2 UTREDNING SOMRÅDETS LÄGE

Det cirka 2 300 ha stora projektområdet för Molpe-Petalax vindkraftspark ligger som närmast på cirka fem kilometers avstånd nordöst om Korsnäs kommuns centrumtätort (bild 1).

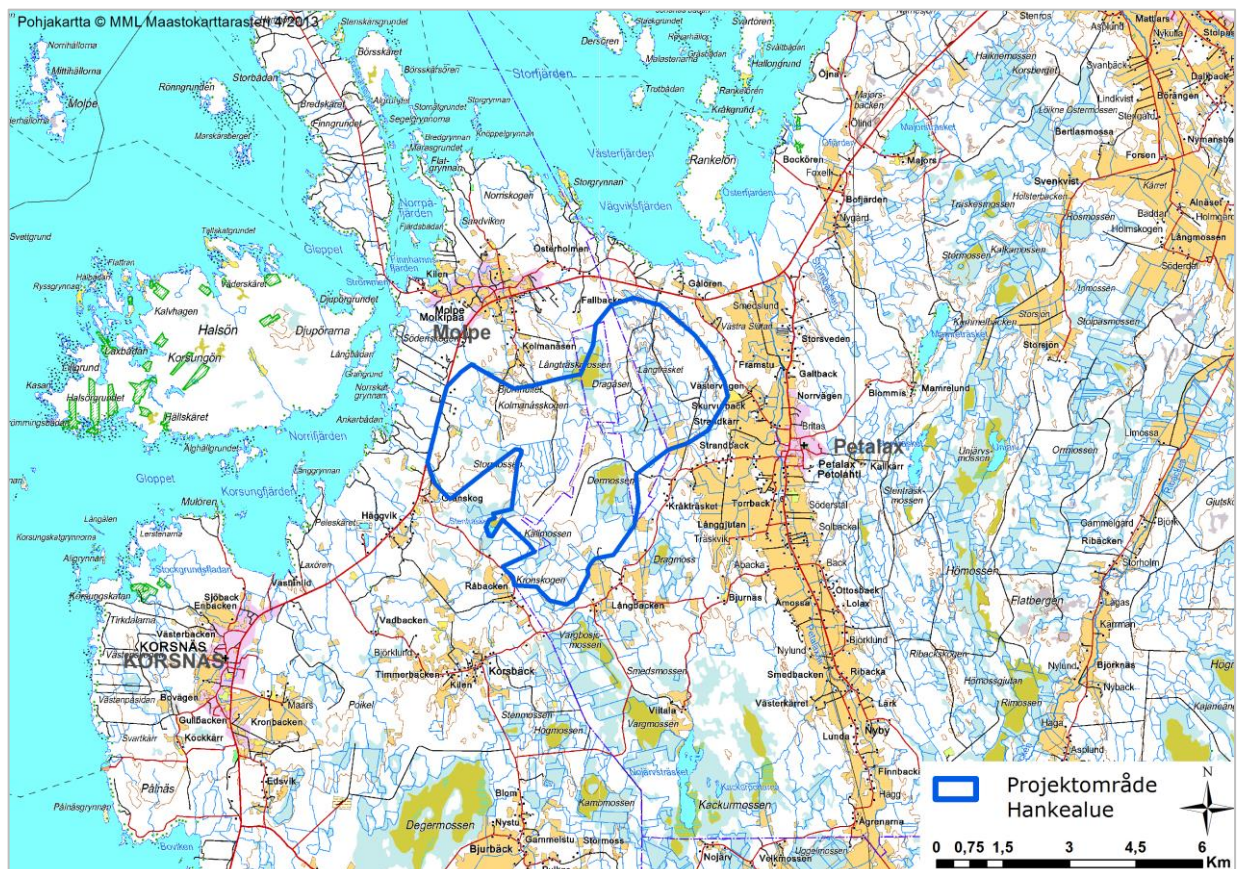

Bild 1. Projektområdet är beläget i Molpe och Petalax, nordöster om Korsnäs centrum.

3 MATERIAL OCH METODER

3.1 Utgångsmaterial

Projektområdets jordmåns- och berggrundsförhållanden har utretts från grundkartor, jordmåns- och berggrundskartor (GTK 2012) samt ur olika litteraturkällor och befintliga utredningar. Grund- och ytvattenförhållandena har utretts genom miljöförvaltningens OIVA-databas.

I fråga om området skaffades uppgifter från Finlands miljöcentrals databas för hotstatus (UHEX), uppgifter om Forststyrelsens miljöstödsobjekt och viktiga livsmiljöer samt övriga utredningar och undersökningar som berör området. Vid planeringen och utförandet av arbetet användes myndigheternas anvisningar som hjälp (Söderman 2003, Sierla m.fl. 2004).

3.2 Terrängarbeten

3.2.1 Flygekorrsutredning

Terrängkartläggningen gjordes 4–13.6.2013. För terrängkartläggningen användes totalt 30 timmar. För terrängarbetena svarade FM biolog Janne Partanen från FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. Före terrängbesöket valdes objekt som ska granskas, eventuella förekomstområden för flygekorre, ut baserat på kart- och flygbildsstudier. I skogsområden som lämpar sig som livsmiljö för flygekorre söktes flygekorrsspillning under eventuella häcknings-, vistelse- och födoträd (särskilt gran och asp).

Identifieringen av flygekorrens rast-, födo- och förökningsträd sker baserat på spillning. Spillningens färskhet och mängd bedöms med ögonmått. Spillningsträdets omkrets på brösthöjd mäts och det undersöks om det finns hålor eller risbon i trädet. Dessutom bedöms omfattningen av det skogsområde som lämpar sig för arten.

Flygekorrens levnadsområden består av föröknings- och födosökningsområden och områden där den rör sig. Spillningen ger information endast om artens förekomst i området och baserat på den är det inte möjligt att fastställa antalet djur eller omfattningen av deras revir. Som föröknings- och rastplats (kärnområde) har man avgränsat ett område dit spillningsträden koncentreras och objektet är typiskt för arten med tanke på trädbeståndet.

3.2.2 Naturtypsutredning

Vegetationen och naturtyperna i projektområdena inventerades 11.6 och 2–4.9.2013, under totalt fyra terrängarbetsdagar, det vill säga 40 timmar. För terrängarbetena i samband med utredningarna av vegetation och naturtyper svarade FM biolog Marja Nuottajärvi. Även i samband med terrängarbetena för flygekorrsutredningen i juni 2013 undersöktes potentiella värdefulla naturobjekt på ett förutseende sätt.

Vid inventeringarna av vegetationen gick man igenom hela området för vindkraftsparken så att man fick en god allmän uppfattning av naturtyperna och vegetationen i området och kunde definiera värdefulla områden och objekt i naturen. Vid inventeringarna undersöktes eventuella objekt som är värdefulla enligt naturvårdslagen (29 §), särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen (10 §), naturtyper enligt vattenlagen (2 kap. 11 §), naturtyper som är hotade enligt klassificeringen av hotstauts för naturtyper (Raunio m.fl. 2008) samt förekomstplatser för värdefulla arter.

I denna rapport behandlas naturens allmänna drag, såsom skogarnas växtplatstyp och deras behandlingsgrad. Dessutom beskrivs eventuella värdefulla naturobjekt, bland annat enligt nationella lagar och naturtyper som är värdefulla lokalt på annat sätt. I beskrivningarna beaktas bland annat naturtypernas hotstatus. Värdefulla naturobjekt visas på kartan nedan (bild 1).

3.3 Osäkerhetsfaktorer i anslutning till de använda metoderna

Osäkerhetsfaktorerna för utredningsarbetet ansluter till den årliga variationen i naturen och till de tidsmässigt begränsade terränginventeringarna. Inventeringsresultaten vittnar alltid om naturens tillstånd vid tidpunkten i fråga, och tillståndet kan variera något från år till år. Förekomsten av enskilda arter, såsom flygekorre, varierar både mellan olika årstider och olika år, inom gränserna för den livsmiljö som är lämplig för arten.

Det anses inte finnas några betydande osäkerhetsfaktorer i anslutning till resultaten av denna utredningsrapport, eftersom man gick igenom projektområdet i terrängen på ett omfattande sätt i jakt på värdefulla objekt, och livsmiljöerna och naturtyperna har till största delen bearbetats av människan (skogsbruk, utdikningar). Objekt som är värdefulla med tanke på naturskydd har tydliga gränser och urskiljs ur omgivningen.

4 ALLMÄN BESKRIVNING AV NATURFÖRHÅLLANDENA I OMRÅDET

4.1 Berggrund, jordmån och topografi

Berggrunden i utredningsområdet består till största delen av glimmergnejs; i området finns även små ytor med granit, gabbro, granodiorit och pegmatit (GTK 2013a).

Jordmånen i utredningsområdet består till största delen av morän och på många ställen även av torv. I den nordvästra delen av projektområdet finns även ett litet bergsområde.

Utredningsområdet är väldigt låglänt som helhet; höjden varierar mellan 10 och 20 meter över havet. De högsta punkterna i terrängen ligger i den nordvästra och södra delarna. I området finns inga terrängformer som framträder tydligt ur omgivningen.

4.2 Yt- och grundvatten

Utredningsområdet ligger i huvudvattendragsområdet för Bottenhavets kustområde (83). Ytvattnet i projektområdet mynnar ut i havet i Norrfjärden och Storfjärden längs dikesfårorna. De mest betydande ytvattenfårorna i projektområdet är Strömsbäcken, Kackursdiket, Pörsbäcken, Stenträskdiket och Simonsträskbäcken. Alla bäckfårar i projektområdet har i tiderna grävts och därför finns det inga strömmande vatten i naturtillstånd i området. I projektområdet finns ett vattendrag, dvs. den 1,6 hektar stora sjön Stenträsket sydväst om projektområdet.

I projektområdet finns tre grundvattenområden. Dessa är Källorna (1047552) i de södra delarna av projektområdet, Molpe (1028003) i de västra delarna av projektområdet och Vägvik (1028051) och Strömsören (1047501) i de norra delarna av projektområdet. (OIVA 2013)

4.3 Naturaområden, naturskyddsområden och områden som ingår i skyddsprogram

I utredningsområdet finns inga Natura- eller naturskyddsområden eller objekt som ingår i skyddsprogram. De närmaste Natura- och skyddsområdena presenteras på bild 2.

På under 10 kilometers avstånd från projektområdet finns fyra Natura 2000-områden (bild 2). På under en kilometers avstånd från den planerade vindkraftsparken ligger Petalax åmynning (FI0800054 SPA/SCI) och på cirka 3–6 kilometers avstånd ligger tre Naturaområden: Kackurmossen (FI800018, SPA/SCI), Kvarkens skärgård (FI0800130, SPA/SCI) och Degermossen (FI0800019, SCI).

En separat Naturabedömning enligt 65 § i naturvårdslagen har utarbetats för vindkraftsprojektets konsekvenser för Naturaområdena Petalax åmynning, Kvarkens skärgård och Kackurmossen (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2014).

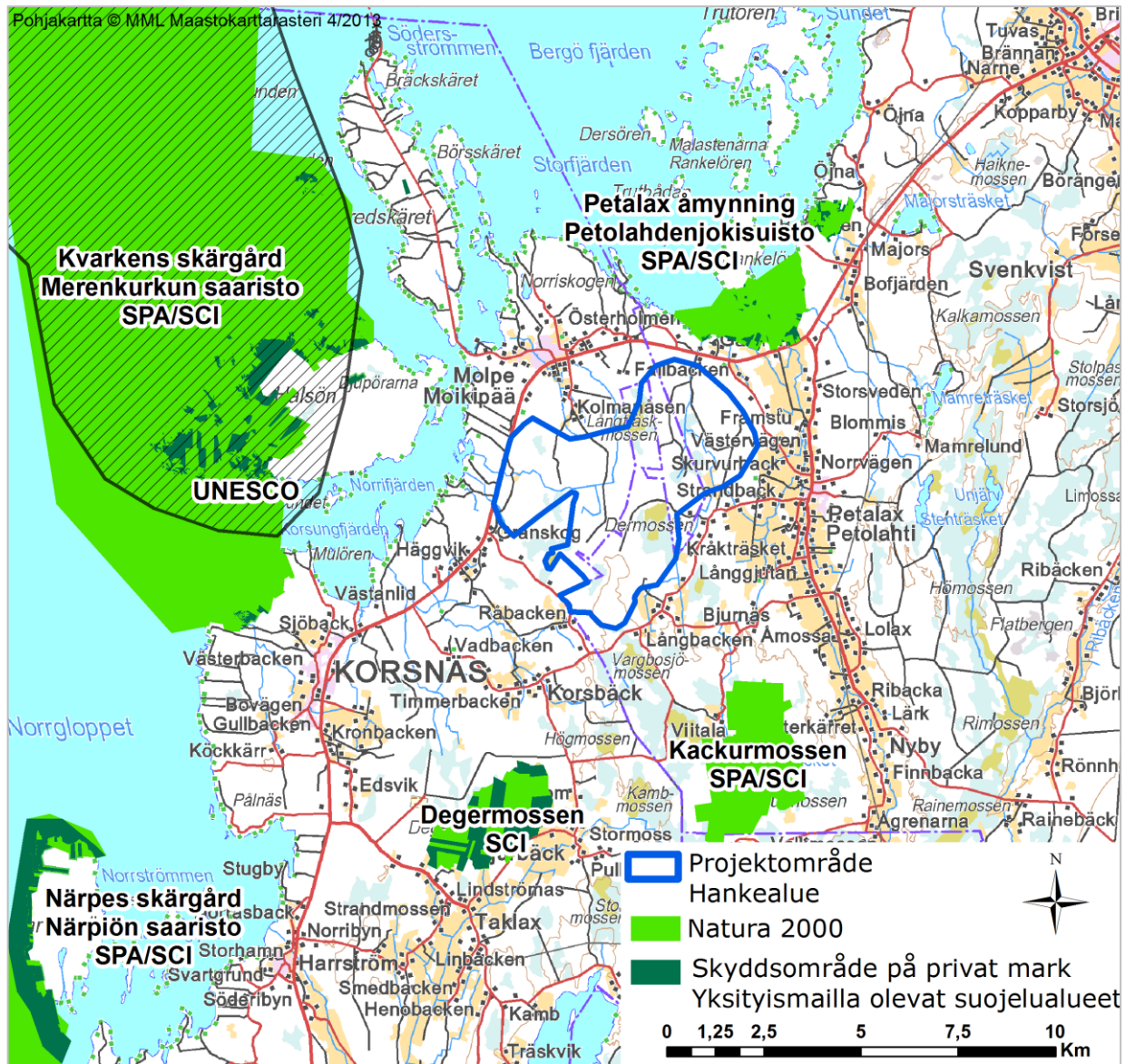

Bild 2. Natura 2000- och naturskyddsområden i närheten av projektområdet (OIVA 2013).

DEL 1

VEGETATION OCH NATURTYPER

5 VEGETATION OCH NATURTYPER

5.1 Allmän beskrivning av naturtyperna i området för vindkraftsparken

Projektområdet är beläget i den sydboreala vegetationszonen på Västkusten och Österbottens kust samt i Södra Österbottens biogeografiska region. Projektområdet bildar en ganska jämn helhet både med tanke på terräng och andra naturförhållanden. Största delen av området består av effektivt behandlad skogsbruksmark där variation skapas av Långträskmossens och Dermossens myrområden, några små åkerfigurer och de frodiga skogsfigurerna vid deras kanter.

Skogarnas ålder koncentreras till unga-växande skogar och den dominerande skogsvegetationstypen är frisk barrträds- eller blåbärstyp där det dominerande trädet varierar mellan tall och gran. På de högre platserna i terrängen är skogsvegetationstypen tämligen torr tallmo av lingontyp. På friska moar har blåbärsriset som dominerar vegetationen i fältskiktet och lingonriset på de tämligen torra moarna vuxit igen med gräs på många ställen på grund av avverkningar. En del av de unga skogarna är övertäta och fältskiktet är knappt på grund av skuggning. I de norra delarna av projektområdet är moskogarna ställvis blockrika.

De mångsidigare skogarna med de bästa naturvärdena är äldre figurer med lundartad mo som bevarats vid avverkningar och de har avgränsats som värdefulla naturobjekt som presenteras i kapitel 5.2. Artmångfalden för vegetationen i projektområdet är störst vid dessa objekt.

De låglänta platserna i projektområdet är på många ställen försumpade. Även nästan alla små grankärrs- och tallmossefigurer har utdikats och torkat, vilket innebär att de ursprungliga arterna till stor del ersatts av arter som är typiska för torvmoar och moskogar. Av de största myrområdena i projektområdet är Storsjöträsket, Källmossen, Rudkällmossen och Långträsket helt utdikade. De helt utdikade myrområdena har förändrats tydligt från naturtillstånd och består nu av torkad ris-tallmosse och torvmo. På dessa myrförändringar påminner träden om tall- och granskog i ekonomiskogar och de delar av myrarna som eventuellt ursprungligen varit trädlösa eller trädfattiga har blivit skogbevuxna.

I de odikade mellersta delarna av Långträskmossen och Dermossen finns trädfattiga och öppna myrnaturlager vars naturtillstånd bevarats ganska väl. Dessa naturtyper har avgränsats som värdefulla naturobjekt och presenteras i kapitel 5.2.

Det enda vattendraget i området är Lillträsket, som avgränsats som värdefullt naturobjekt och presenteras i kapitel 5.2. I projektområdet finns rikligt med myr- och skogsdiken, men inga bäckar eller rännilar i naturtillstånd eller ett tillstånd som påminner om detta.

5.2 Värdefulla naturobjekt

Lägen och avgränsningar av värdefulla naturobjekt som avgränsats i projektområdet har presenterats i **bilaga 1**.

B, 2, 3. Dermossen

Yta: 49,5 ha

Hotade, nära hotade och sällsynta arter: -

Hotade och nära hotade naturtyper: Karg lågstarrmosse (VU), flark-fattigkärr (NT), ris-tallmosse (NT)

Laggrunder: 10 § i skogslagen

Värdeklass: Värdefull på lokal nivå

Dermossen, objekt B, som ligger i de mellersta delarna av projektområdet, har utdikats i kanterna, men i myrområdet finns fortfarande myrnaturlager i ett måttligt-ganska bra naturtillstånd. I myrens kanter finns ris-tallmosse med tvinväxta tallar och de öppna delarna av myren består av karg lågstarrmosse (bild 3). I de mellersta delarna av mossområdet finns dessutom flark-fattigkärr. I myrområdet finns trädfattiga myrar på impediment och tvinnmark enligt 10 § i skogslagen. Arter på lågstarrmossen är tuvull, hjortron, tranbär, kråkbär och rosling. I flarkarna växer dessutom kallgräs och sumpstarr och dystarr. I det öppna myrområdet finns även två **moskogsöar, objekt 2 och 3**, där det växer tall, gran och björk. Objekten är viktiga livsmiljöer enligt 10 § som avgränsats av Skogscentralen.

Bild 3. Dermossen

Bild 4. Långträskmossen

C, 1. Långträskmossen

Yta: 35,6 ha

Hotade, nära hotade och sällsynta arter: -

Hotade och nära hotade naturtyper: Karg lågstarrmosse (VU)

Laggrunder: 10 § i skogslagen

Värdeklass: Värdefull på lokal nivå

Kanterna av myrområdet **Långträskmossen, objekt C**, i den norra delen av projektområdet, är tätt utdikade men i de mellersta delarna av området finns trots utdikningarnas torkande effekt fortfarande karg lågstarrmosse med ett måttligt naturtillstånd (bild 4). Arterna på mossen domineras av tuvull, kråkbär, hjortron, tranbär och rosling. I myrområdet finns trädfattiga myrar på impediment och tvinmark enligt 10 § i skogslagen. I mitten av

det öppna myrområdet finns dessutom en **moskogsö, objekt 1**, där det växer tall. Objektet är en viktig livsmiljö enligt 10 § i skogslagen och har avgränsats av Skogscentralen.

D, E. Gamla skogar

Yta: totalt cirka 0,8 ha

Hotade, nära hotade och sällsynta arter: -

Hotade och nära hotade naturtyper: Gammal lundartad mo med blandade träd (VU)

Laggrunder: -

Värdeklass: Värdefull på lokal nivå

I de mellersta delarna av projektområdet, i Hultholmsskogens och Holmens område finns två små figurer med **gammal lundartad mo med blandade träd, objekt D och E**. Skogsdungarna framträder tydligt i den omgivande effektivt behandlade yngre ekonomiskogen genom sitt mångsidiga trädbestånd med flera skikt. På de värdefulla objekten förekommer träd som bastant asp, gran, sälg, rönn och björk; det finns även yngre träd som håller på att växa (bild 5). På den nordligare skogsfiguren finns även en hålas. Arter i buskskiktet är måbär, rött vinbär, en och hägg. I fältskiktet växer hässlebrodd, hundloka, ekorrbar, liljekonvalj, häckvicker, kvanne, stenbär, harsyra, brudborste, humleblomster, rödblåra, ormbär, nordbräken, flädervänderot och blåbär. På de avgränsade skogsfigurerna finns gott om stående och liggande murkna träd.

Bild 5. Hultholmskogen

F, G, H. Lundartade moar

Yta: totalt cirka 10,2 ha

Hotade, nära hotade och sällsynta arter: -

Hotade och nära hotade naturtyper: Grandominerad gammal lundartad mo (NT)

Laggrunder: -

Värdeklass: Övrigt område som är värdefullt med tanke på naturskydd

I de västra delarna av projektområdet i områdena för Kipprot, Järpkärret och Kolmanaskogen finns tre figurer med grandominerad lundartad mo som är en nära hotad naturtyp. Träden på skogsfigurerna är mångsidiga, har ett gott naturtillstånd och kontinuiteten av murkna träd är åtminstone måttlig. Vid sidan av gran växer det även bastant asp i varierande ålder samt björk, gråal och tall på de lundartade moarna. I buskskiktet växer planter till ovan nämnda träd, måbär, rönnbär och hallon. Arter i fältskiktet är blåbär, ekorrbar, harsyra, hässlebrodd, linnea, nordbräken, skogsbräken, ekbräken, piprör, flädervänderot och rödblåra.

I. Stenträsket

Yta: 8,5 ha

Hotade, nära hotade och sällsynta arter: sångsvan (bilaga I till fågeldirektivet)

Hotade och nära hotade naturtyper: Mad-fattigkärr (NT), ris-tallmosse (NT)

Laggrunder: -

Värdeklass: Övrigt område som är värdefullt med tanke på naturskydd

Stenträsket i den sydvästra delen av projektområdet är en sjö på 3,55 hektar med obebyggda stränder. Stränderna består av flask- och blåsstarrrdominerat mad-fattigkärr, som övergår i ris-tallmosse och vidare till en torvmo med tät trädvegetation. Träsket ligger skyddat och vid terrängbesöket 11.6.2013 observerades ett sångsvanspar med tre ungar (bild 6). Stenträsket är ett objekt som kan klassas som övrigt område som är värdefullt med tanke på naturskydd.

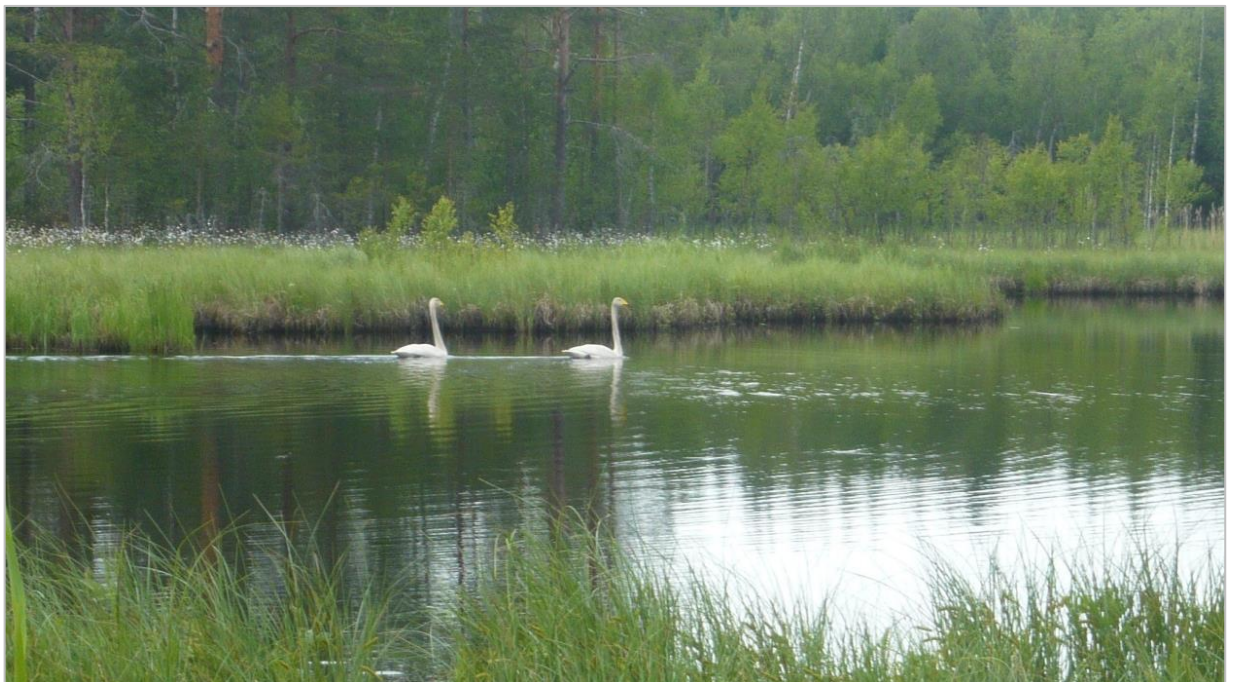

Bild 6. Svanar på Stenträsket

J. Pitsjömossen

Yta: 15,7 ha

Hotade, nära hotade och sällsynta arter: orre (NT, bilaga I till fågeldirektivet)

Hotade och nära hotade naturtyper: Tuvulls-tallmosse (NT), ris-tallmossar (NT)

Laggrunder: -

Värdeklass: Övrigt område som är värdefullt med tanke på naturskydd

På Pitsjömossen ligger några låga delvis igentäppta skogsdiken som inte har torkat ut myrområdet mer än lindrigt. De mittersta delarna av det avgränsade myrområdet som klassas som värdefullt naturobjekt som bäst motsvarar naturtillstånd består av tuvullsmys och kanterna av ris-tallmosse (bild 7). Båda tallmyrstyperna har klassats som nära hotade naturtyper enligt hotbedömningen av Finlands naturtyper. Myrområdet framträder tydligt bland de effektivt utdikade och uttorkade myrområdena i omgivningen. Pitsjömossens trädbestånd består av tvinvuxen tallskog och fältskiktets arter består av tuvull, getpors, tranbär, ljung, odon, hjortron, dvärgbjörk, rosling och kråkbär. I myrområdet påträffades en orrhona vid terränginventeringen 11.6.2013.

Bild 7. Pitsjömossen

4. Myr

Yta: 0,4 ha

Laggrunder: 10 § i skogslagen

Objektet är en liten figur med öppen myr i naturtillstånd och är en viktig livsmiljö som avgränsats av Skogscentralen.

5-8. Miljöstödsobjekt

Laggrunder: 10 § i skogslagen

I projektområdet finns totalt fyra miljöstödsobjekt som fastställts av Skogscentralen. Objekten ligger i skogslivsmiljöer.

5.3

Vegetation som är hotad och viktig på regional nivå

Baserat på utgångsmaterialet och terränginventeringarna förekommer det inga växtarter i bilaga II och IV i habitatdirektivet, nationellt hotade växtarter, regionalt hotade växtarter eller internationella ansvarsarter i Finland i projektområdet.

DEL 3
DJUR

6 FLYGEKORRE

6.1 Flygekorrens biologi

Flygekorren (*Pteromys volans*) är en art som ingår i bilaga IV(a) till habitatdirektivet. Det är förbjudet att förstöra eller försvaga artens föröknings- och rastplats (49.1 § NVL). I Finland har flygekorren klassats som hotad, en sårbar art (Rassi m.fl. 2010). Tyngdpunkten för flygekorrens utbredning ligger i Södra Finland och den norra gränsen går ungefär på linjen Uleåborg–Kuusamo. I de norra delarna av artens utbredningsområde förekommer arten väldigt fläckvis (Hanski m.fl. 2001).

Flygekorrens naturliga livsmiljöer består av mogna grandominerade blandskogar där det växer bastanta aspar samt al och björk. Aspen är viktig som bo- och födoträd. I flygekorrens skogar finns vanligtvis träd i olika åldrar och flera olika toppskikt. Levnadsområdena ligger ofta under berg, i sluttningar och längs små vattendrag. Även lugna parker med stora träd och trädgårdar duger om det inte finns några hålträd. Flygekorrrarna kan använda unga skogar, plantskogar som huggits i fröträdställning och mogna plantskogar för att söka föda och röra sig från en granskog till en annan.

Flygekorren häckar oftast i en håla som åstadkommit av större hackspett eller andra hackspettar (oftast asp) samt i gamla risbon som byggts av ekorre eller trast i granar. Arten bygger också bo i fågelholkar och byggnader. Flygekorren har ofta flera bytesbon, oftast 3–8 stycken. Under året föds 1–2 kullar med ungar. Den första kullen föds i månadsskiftet april–maj, den andra i juni. Flygekorren lever i cirka 3–5 år. Flygekorren rör sig genom att glida mellan träden. Glidningarna är vanligtvis 40 meter långa. På marken rör flygekorren sig klumpigt och ofta endast några meter, om glidningen blir för kort.

Vuxna flygekorrrar är platstrogna och lever i samma skog i flera år. Reviret för en vuxen hona är ofta 4–10 hektar stor, i genomsnitt 8 hektar. Honan rör sig regelbundet mellan bo- och födosökningsplatserna och kan vistas i ett litet område, till och med i samma bohåla, i flera år. Hanens revir sträcker sig över flera tiotals hektar, i genomsnitt cirka 60 hektar. Hanarna rör sig ganska fritt i honans område och mellan olika honors revir. Under hösten och vintern söker unga flygekorrrar ett nytt levnadsområde som kan ligga upp till flera kilometer från födelseplatsen.

6.2 Inventeringens resultat

Största delen av utredningsområdet består av effektivt behandlad ekonomiskog och livsmiljö som passar för flygekorre finns splittrat som små figurer. I projektområdet finns gamla granblandskogar som bäst passar som livsmiljö för flygekorre på lundartade moar, det vill säga på de värdefulla objekten D, E, F, G och H som presenteras i kapitel 5.2. I dessa skogsområden hittades emellertid inga tecken på flygekorre. Utanför projektområdet hittades en förekomst av flygekorre.

A. Förekomst av flygekorre

Yta: 1,8 ha

Hotade, nära hotade och sällsynta arter: Flygekorre (*Pteromys volans*), (VU, art i bilaga IV a till habitatdirektivet)

Hotade och nära hotade naturtyper: Gammal grandominerad lundartad mo (NT)

Laggrunder: Naturvårdslagen 49 §

Värdeklass: Värdefull på nationell nivå

Utanför projektområdet, i en skogsdunge intill en vattentäkt sydost om området observerades en förekomst av flygekorre. I området fanns sådana föröknings- och rastplatser för arten som avses i 49 § i naturvårdslagen. Flygekorren är sårbar på nationell nivå och är en strikt skyddad art som ingår i bilaga IV(a) till habitatdirektivet. I skogsdungen hittades flygekorrrspillning under fyra aspar. Av dessa var ett träd en hålasp och därför ett sannolikt boträd. I skogsområdet hittades dessutom två övriga hålträd samt en gran där det fanns en holk som lämpar sig för flygekorre. Under dessa träd observerades ingen spillning, men undersökningar har visat att flygekorre kan bo i ett visst träd utan att lämna spillning nedanför trädet i fråga. Även dessa träd ska därför tolkas som eventuella boträd. Som område för förekomsten avgränsades en sammanhållen grandominerad lundartad mo som omges av yngre skogar och kalhyggen (nära hotad NT naturtyp) med mångsidigt och tämligen gammalt–gammalt trädbestånd. Vid sidan av gran växer asp, björk, rönn och tall. Arter i fältskiktet är blåbär, harsyra, ekorrbär, smultron, hässlebrodd, humleblomster, ormbär, skogsbräken, ekbräken och rödblåra.

DEL 4

SAMMANFATTNING

8 SAMMANFATTNING AV NATURVÄRDEN I OMRÅDET FÖR VINDKRAFTSPARKEN

8.1 Vegetation och naturtyper

De viktigaste värdena i vegetationen och naturtyperna finns i de outdikade delarna av myrområdena Långträskmossen och Dermossen. Myrnaturtyperna i dessa områden har i viss mån en förändrad vattenhushållning på grund av utdikningar i omgivningen, men de representerar den bästa och mångsidigare myrnaturen på lokal och regional nivå.

Naturskyddsvärdena i skogsmiljöerna ligger på figurer med lundartad moskog och mångsidigt trädbestånd och övrig vegetation som besparats från avverkningar. Dessa skogsdungar har i likhet med de värdefulla myrnaturtyperna den största mångfalden i fråga om arter och den största potentialen i fråga om värdefulla arter. På gamla skogsfigurer finns bastanta träd och mångsidigt med liggande och stående murkna träd, vilket är viktigt bland annat för fåglar som förekommer i gamla skogar, mossarter, tickor och insekter. Flygekorrsförekomsten som hittats i närheten av projektområdet finns på en sådan figur med gammal skog.

Det enda vattendraget i projektområdet, Stenträsket, är också viktigt med tanke på naturens mångfald och sjön upprätthåller mångfalden i projektområdet både med tanke på livsmiljöer och arter.

8.2 Flygekorre

Inom projektområdets gränser hittades inga tecken på flygekorre och i projektområdet finns knappt och sporadiskt med äldre och gammal gran- och granblandskog som lämpar sig för arten. Av de värdefulla naturobjekt i projektområdet som presenterats i denna utredning lämpar sig gamla granblandskogar som livsmiljö för flygekorre. Dessa består av objekten D, E, F, G och H. Den flygekorrsförekomst som hittades i närheten av projektområdet ligger på en motsvarande lundartad mo där trädbeståndet är bastant, grandominerat och som blandträd växer aspar av varierande ålder, även storväxta aspar.

Flygekorreskogen vid projektområdet

KÄLLOR

KÄLLOR

- FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2014: Molpe-Petalax vindkraftspark, Naturabedömning.
- GTK, 2021a. Geologiska forskningscentralens databas. 1: 200 000 berggrundkarta. (hämtat 6.5.2013).
- Hanski, I. K. 2006: Liito-oravan *Pteromys volans* Suomen kannan koon arviointi, loppuraportti. WWW-dokumentti: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=173034> (viitattu 18.1.2014).
- Hanski, I.K., Henttonen, H., Liukko, U-M., Meriluoto, M. & Mäkelä, A. 2001: Liito-oravan (*Pteromys volans*) biologia ja suojelu Suomessa. _ 130 s. Suomen ympäristö 459. Ympäristöministeriö, Helsinki.
- Jokinen, A., Nygren, N., Haila, Y. & Schrader, M. 2007. Yhteiselo liito-oravan kanssa. Liito-oravan suojelun ja kasvavan kaupunkiseudun maankäytön tarpeiden yhteensovittaminen. – Suomen ympäristö 20. Pirkanmaan ympäristökeskus.
- Kaakinen, E., Kokko, A., Aapala, K., Kalpio, S., Eurola, S., Haapalehto, T., Heikkilä, R., Hotanen, J.-P., Kondelin, H., Nousiainen, H., Ruuhijärvi, R., Salminen, P., Tuominen, S., Vasander, H. & Virtanen, K., 2008: Suot. Julkaisussa: Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. S. 143–256.
- Lehtinen, M., Nurmi, P. & Rämö, T. 1998: Suomen kallioperä. Suomen geologinen seura, Jyväskylä. 375 s.
- Marttila, V., Heikkilä, H., Hellas, K., Liukko, U-M., Malmberg, O., Merisaari, H., Salminen, P. & Laanikari, J. 2002: Liito-orava työryhmän 2002 raportti. – Työryhmämuistio MMM 2002:21. Maa ja metsätalousministeriö, Helsinki.
- Miljöförvaltningen 2010, Hertta-databasen, *Eliölajit*.
- Mäkinen, K., Palmu, J-P., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. & Jarva, J. 2007: Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat. Suomen ympäristö 14/2007, luonnonvarat. Ympäristöministeriö.
- Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. ja Sahala, L. 2011. Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Luonnonvarat. 185 s.
- Naturvårdslagen (1096/1996) och -förordningen (160/1997)
- OIVA (2013). Miljö- och geodatasystem som upprätthålls av miljöförvaltningen <<http://www.ymparisto.fi/oiva>> (hämtat 2.5.2013).
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslen, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Erillisjulkaisu. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus. 685 s.
- Raunio, A., Schulman, A. ja Kontula, T. (toim.). 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2. Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 8. Suomen ympäristökeskus. 578 s.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Ympäristöministeriö. Suomen ympäristö 742. 114 s.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi - kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen Ympäristökeskus. Luonto ja luonnonvarat. 196s.
- Ympäristöministeriö 2008: METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet. Suomen Ympäristö 26/2008. Ympäristöministeriö, alueiden käytön osasto. 75 s.
- Ympäristöministeriö. 2005: Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa. Kirje YM//1/501/2005

